

Asia: VN/29848/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta (nikotiinipussit)

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne sallittuja makuja koskevaan sääntelyyn

Hengityслиitto esittää, että savuttomien nikotiinituotteiden tunnusomaiset maut kielletään savuttomista nikotiinituotteista ilman poikkeuksia. Kuten aikaisemmassakin lausunnossa Hengityслиitto muistuttaa, että kansanterveydellisestä näkökulmasta arvioituna tunnusomaisten makujen salliminen missään määrin on merkittävä riski savuttomien nikotiinituotteiden nuorisokäytön lisääntymisen näkökulmasta. Makuaineet lisäävät tutkitusti tuotteiden houkuttelevuutta. Mentoli edistää nikotiinin imeytymistä, eikä savuttomiinkaan nikotiinituotteisiin tule sallia aineita, jotka tehostavat nikotiinin imeytymistä. Kaikki tunnusomaiset maut tulisi yksiselitteisesti kieltää savuttomista nikotiinituotteista.

Muut mahdolliset kommenttinne hallituksen esityksen luonnoksesta

Tupakkalain muutosesityksen tavoitteena on suojella erityisesti lapsia ja nuoria nikotiinipussien haittavaikutuksilta. Nikotiini aiheuttaa kehittyviin keuhkoihin ja aivoihin pysyviä rakenteellisia ja toiminnallisia muutoksia. Nikotiinituotteiden käyttökokeilut ja säännöllinen käyttö aloitetaan useimmiten nuorena, jolloin elinten kehittyminen on vielä kesken. Nuorilla riippuvuus voi kehittyä jo kokeiluvaiheessa. Hengityслиitto pitääkin ehdottoman tärkeänä, että tupakka- ja nikotiinituotteiden oston ja hallussapidon ikäraja nostetaan 20 ikävuoteen.

Nikotiinipussiin voi käytön jälkeen tutkitusti jäädä vielä 40-50% sen sisältämästä nikotiinimäärästä ja ne aiheuttavat käytettyinäkin vaaran pienten lasten suuhun joutuessa. Runsaasti nikotiinia sisältävät tuotteet aiheuttavat myös voimakkaan riippuvuuden. Hengityслиitto esittää, että nikotiinipussien maksimipitoisuus tulee asettaa nikotiinikorvaushoitotuotteiden tasolle (4 mg/g). Mikäli nikotiinipussien maksimipitoisuus asetetaan korkeammaksi, saisi se asettua korkeintaan 6 mg/g tasolle. Tällä tasolla yksittäisen tuotteen käyttäminen ei aiheuttane korkeampaa nikotiinipitoisuutta käyttäjän veressä kuin yksittäisen savukkeen polttaminen.

Nikotiinipussit sisältävät ympäristölle haitallisia kemikaaleja, jotka päätyvät luontoon sinne heitetyn nikotiinipussijätteen mukana. Ympäristöön päätyy myös nikotiinipussien pakkausjätteitä. Koska nikotiinipussit ovat ympäristölle haitallista jätettä, Hengitysliitto esittää, että nikotiinipussit lisätään jätelain laajennetun tuottajavastuun piiriin.

Rajoitusten ohella on tärkeää panostaa myös päihde- ja riippuvuusstrategian mukaisesti nikotiinituotteiden käytön lopettamiseen tarjottavan tuen antamiseen. Hengitysliitto muistuttaa, että valtakunnallinen, maksuton tukipalvelu tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön lopettamiseen (Stumppi) on edelleen tarjolla. Tieto palvelusta ei välity tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttäjille, koska se ei ole pakkauksessa. Stumpin yhteystietojen lisääminen pakkauksiin tai niiden kääreisiin lisäisi käyttäjien tietoisuutta ja mahdollisuuksia hyödyntää olemassa olevaa neuvontapalvelua.

Tuomela Jenni
Hengitysliitto ry - Jenni Tuomela